

מקובלים מתחזים, והם הכוזבים

[פרשת ראה, שנת תשס"ז – נכתב ע"י הרב משה צוריאלי.
הבהרה. בהסכמת הרב, השיחה נערכה ע"י תלמידו, אך טרם הגיחה]

"כי יקום בקרבך נביא או חולם חלום, ונתן אליך אות או מופת. ובא האות והמופת אשר דיבר אליך, לאמור: נלכה אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם, ונעבדם. לא תשמע אל דברי הנביא ההוא, או אל חולם החלום ההוא. כי מנסה ה' אלוהיכם אתכם, לדעת הישכם אוהבים את ה' אלוהיכם בכל לבבכם ובכל נפשכם". (דברים יג, ב-ג).

פסוקים אלו תמוהים.

הא כיצד יצליח נביא שקר לעשות נס ומופת? – עונה התורה, כי הקב"ה הוא שמסייע בידו לעשות נס זה! כלומר, תהיה באפשרותו גם להחיות את המת, או גם לעצור את מהלך השמש! ולא מדובר כאן רק על נכרי המתעתע בנו לעבוד עבודה זרה, אלא גם אם יהודי יעשה כך, ומוליך אותנו לנהוג הנהגות בלתי תורניות, אין להיות מושפע מנסיו ונפלאותיו.

וכך לשון הגאון ר' **יעקב עמדין** – "כי מנסה ה' אלוהיכם אתכם, לפיכך ודאי מסייעין לפעמים מן השמים להצליח מעשה שטן, לנסות בו ליבות הישרים והתמימים. ולא זו בלבד בעבודה זרה ונביא שקר, אלא אפילו בנסים גמורים הנעשים ע"י חכם וחסיד מחכמי התורה הקדושים, העוסקים בבנינו של עולם וכל מעשיהם לקיום וחיזוק הדת, לא השגיוחו חז"ל לבטל בשביל כך [בשביל נסים ונפלאות שפעלו] אפילו דבר קל מהסכמת הרבים. [כמו שחז"ל לא נטה לבם אחרי ר' אליעזר בן הורקנוס כאשר נעשו אותות ומופתים, עיין גמ' בבא מציעא נט: וכו']. מכאן אתה דן קל וחומר לדברים הנוגעים בעיקרי האמונה ויסודי התורה, התחזק אל תרף, ולבך לא יחרף ולא יירד, מבעל הנס ולא מבעל השם ולא מבעל החלום. ולא אפילו ממלאך או ממלך, לא תירא ולא תיחת וכו'. ואמר, אל תיראי תולעת יעקב, (ישעיה מא, יד), / מי את ותיראי מאנוש ימות? (ישעיה נא, יב) / הן גור גור אפס מאותי. (ישעיה נד, טו). – כי מוראו של הקב"ה באמת מבריא כל מורא זולתו". ("מגדל עוז", עלית היראה, מהד' ברדיצ'וב, עמ' קלט).

על מה הדברים אמורים בימינו?

- ישנם כמה זוגות **שלפני נישואיהם** החתן והכלה הולכים אל "מקובלים" לבדוק אם יש התאמה **בשמותיהם**. והללו לפעמים שוללים את הזיווג, מפני שב"רוח קדשם" חשים הם שהשמות אינם ראויים זו לזו.
- ויש אנשים המחליפים **דירה** מפני שאיזה "מקובל" ראה פסול מסויים (וע"פ רוב איננו פסול ע"פ הלכות רמב"ם ושו"ע) באותיות שבמזוזה שהביאו לו.
- ויש זוגות שאין בין בני הזוג "**שלום בית**" ובמקום לחפש ייעוץ מקצועי, הם מסתמכים על "בודקי הכתובה". וכאשר הללו מצאו בו איזה שהוא פגם, פוסלים את הכתובה, ובמחיר אשר יושת על בני הזוג עורכים "כתובה" חדשה. וכמובן, בהרבה מקרים הבעיות בינו לבניה חוזרות, כי לא נעשה בכך שום טיפול.
- ויש "מקובל" שכאשר אחד מבני הזוג מביאה לפניו **תמונה** של בת הזוג, הוא על פי "רוח קדשו" מחליט אם פניהם לגירושין או להמשיך בנישואיהם.
- ויש "מקובלים" שבאים אליהם לקבל ייעוץ אם לערוך **ניתוח רפואי** שהרופא ממליץ עליו, או להמנע ממנו. או לייעץ אם להתנתח בארץ או לנסוע לחו"ל. וכמובן, בדיני נפשות נוראים מחליטים הללו לפי איזה "חוש" עליון שכביכול שורה עליהם. קצרה כאן היריעה לפרט כל הקלקולים הנעשים בשם "קבלה".

הנה שמענו על דורות רבים של מקובלים עצומים, רמ"ק, אריז"ל, רמח"ל, גר"א, מחבר לשם שבו ואחלמה ועוד ועוד. מכולם לא שמענו שהלכו אליהם לשמוע עצות "מיסטיות" מהסוג הנ"ל. יתרה מזאת, בדורנו שאין נביא, אין טעם לשאול בדברים, שאין להם מבוא לשכל פשוט.

ידועה סמכותו העליונה של ר' שניאור זלמן מלאדי. כך הוא כותב בספר "תניא" (עמ' קלד) :
"לכו נא וניווכחה, איה איפה מצאתם מנהג זה באחד מכל ספרי חכמי ישראל הראשונים והאחרונים להיות מנהג ותיקון לשאול בעצה גשמית כדת מה לעשות בעניני העולם הגשמי? אף לגדולי חכמי ישראל הראשונים כתנאים ואמוראים, אשר כל רז לא אניס להון, ונהירין להו שבילין דרקיע. [וגם מהם לא היו שואלים מהם שאלות גשמיות] כי אם לנביאים ממש, אשר היו לפנים בישראל כמו שמואל הרוֹאֶה אשר הלך אליו שאול לדרוש בענין האתונות שנאבדו לאביו. כי באמת כל עניני האדם, לבד מדברי תורה ויראת שמים, אינם מושגים רק בנבואה וכו'. ומה שאמרו חז"ל (אבות ו') ונהנין ממנו עצה ותושיה, היינו בדברי תורה הנקרא תושיה".
עכ"ל לענינו.

אבל עומד לנגדנו כאן שחלק מהמזוייפים הנ"ל הינם בכל זאת יודעים להגיג עתידות. וכן הם מסתכלים בפרצופו של אדם ויודעים גם מה שהוא חושב עכשיו [טלפתיה], ויתארו כמה פרטים ממה שעבר עליו בימים שהיו. כלום אין מכך ראייה ששורה עליהם רוח הקודש? והרי לפעמים הם מנבאים עתידות, ולפעמים קורה בדיוק כמו שהם אמרו? האם אין מכאן ראייה שלדבריהם יש סיעתא דשמיא?

שני דיחויים לדבר.

ראשית כל, גם לגוים יש יכולת על טבעית זו. כתב על כך רמב"ן (דברים, פרק יג) וכתב על זה הרמב"ם (בהקדמתו למשנה, ברכות, מהד' הגר"י קאפח עמ' ו). לא מרוח הקודש באה להם ידיעה מופתית זו, אלא מרוח הטומאה. וזו תופעה ידועה אצל האומות גם בימינו.

א. לפני כמאה שנה מפני התגששות בקרחון טבעה בים הצפון אטלנטי אניית נוסעים בשם "טיטניק". וניספו אלף וחמש מאות נוסעים. אבל ארבעה עשרה שנה לפני זה כבר הזהיר על כך חוזה עתידות בשם מורגן רוברטסון, בספרו "פוטיליטי". שם קבע התאריך, המקום, וממדי האסון בדייקנות מדהימה.

ב. וכן לענין רציחת נשיא ארה"ב קנדי, צפתה זאת מראש מגידת עתידות בשם ג'ין דיקסון. קבעה את החודש, סוג המארב, תיאור הרצח ועוד. וזאת פירסמה ארבע שנים לפני הרצח!

ג. וכן יש עוד תעודות רבות מגויים אחרים. יודעים אנו שלא שרתה עליהם רוח הקודש.

ד. ובארצנו ישנם חילונים גמורים בעלי כוחות על טבעיים כמו אורי גלר והדומים לו. [חכמי האומות חקרו במאות מקרים מתועדים של "ידיעות בלתי חושיות", באוניברסיטה דוקס (מחלקה לפארא-פסיכולוגיה), בארה"ב. ע"ע ספרו של השופט יעקב בזק, "למעלה מן החושים", הוצ' דביר, עמ' 19-27].

ב.11 על כל אלו, ועל הפונים לאותם "מקובלים" העוסקים בהגדת עתידות או צפונות, ציוה אותנו הקב"ה "תמים תהיה עם ה' אלוהיך". (דברים יח, ג). מבאר רש"י, "התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות".

ב.2. אבל יש בזה גם נזק קרוב ח"ו. כיון שהללו רק **לפעמים צודקים**, ולא בכל מה ששואלים מהם, הרי פעמים רבות הם גורמים נזקים עצומים. הם מפרקים זיווגים בין הבאים לשאול עצתם, או מחברים יחד מה שאין לחבר, וגורמים לאנשים להסב מקצוע בטרם הוכשרו לכך, או לעבור דירה (אפילו בהפסד גדול בערך הדירות) או מונעים מאנשים טיפול רפואי מתאים. הכל בגין אמונה "תמימה" בכח ברכותיהם במלל פיהם. ויש בזה סרך עבודה זרה.

וכבר בימי ה"אור שמח" הוא נתקל בתופעה מוזרה זו, של האמונה שהעם רוחש לאיש בעל כריזמה. וכך הוא כותב:

"הנה ידוע התהוות הכבוד בעם, ישנו משני פנים. או מעוצם החכמה של הנכבד, ומדותיו האלוקיות והנהגתו הנפלאה. [וזה טוב]. או מפעולות זרות בלתי מושגות, ופלאים יוצאים מגדר ההרגל הטבעי, עד שיחשבוהו לאלוקי. [וזה רע] וכו'. (ואחר שמתאר את הכבוד של הסוג הראשון, עובר לתאר הסוג השני): "אולם האיש המכובד מצד פעולותיו הזרות והנפלאות, הוא יהולל [משבחים אותו] תחילה, מן ההמון [העם] וכו' ויטפלו עליו שקרים ופליאות זרות בסיפורים מפליאים, עד כי יתפרסם שמו אצל ההמון. וגודל הפרסום יעשה כנפיים גם בליבות הנבונים בעם, להטיל ספק בליבם לאמר, לא לחינם יתפרסם שמו אצל ההמון. עד כי גם הם יכבדוהו, והנסיון יוכיח על כך! [כלומר, מחבר "אור שמח" תמה על פתייתם של ה"נבונים" הללו] וכו' וכו'.

כי המופת, אם יעשהו אדם פחות המעלה, לא יתפעלו ממנו הנבונים [האמתיים] ומבקשים להם סיבות וטענות לדחות". ("משך חכמה", שמות יא, ג).

וכבר כתב הגר"א: "כי דרך הצדיקים, הכל באתכסיא" [בהצנע] (על משלי יב, כח) ובורחים מהפרסום. כל שכן שחלק גדול מה"מקובלים" המזוייפים הנ"ל עוד מקבלים "פדיונות", כספים רבים על ברכותיהם. אמנם ע"פ רוב הם מנהלי מוסדות תורה וחסד, ובחיפוי זה נחשבו הכספים ל"צדקה". אבל אין שום פיקוח על חלוקת הכספים, וחלק גדול הולך להחזקתם ושל המקורבים להם.

לכן בימינו, למרות שלפעמים אנו נראה כיצד אנשים שאינם תלמידי חכמים, ויש מהם הרחוקים מדרכי החסידות האמתית, והם פועלים "מופתים", עלינו לזכור את הפסוקים בהם התחלנו מאמר זה. "כי מנסה ה' אלוהיכם אתכם". יש ללכת בדרכי אבותינו שלא חקרו בעניני גשמיות אצל "מקובלים". קבלה אמתית היא לימוד עיוני, חקירות נשגבות. צר לנו שבאו אנשים המייעצים לאנשים בשאלות גורליות ביותר, ועושים זאת בשקר, כביכול בשם "קבלה".